

HAL
open science

Obvious collisions between labor rights of the academic staff and the rights of part-time academic staff

Shteryo Nozharov

► **To cite this version:**

Shteryo Nozharov. Obvious collisions between labor rights of the academic staff and the rights of part-time academic staff. *Labor and Law*, 2023, XXXII (6), pp.30-41. hal-04168651

HAL Id: hal-04168651

<https://hal.science/hal-04168651>

Submitted on 21 Jul 2023

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

Distributed under a Creative Commons Attribution - NonCommercial 4.0 International License

ISSN 1312-9481
Труд

Издание на ИК „Труд и право“ ООД
и право

Година XXXII

2023

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ за трудови и осигурителни отношения

- *трудови правоотношения*
- *служебни правоотношения*
- *човешки ресурси*
- *заплащане
и обезщетения*
- *безопасност
и здраве при работа*
- *заетост, квалификация
и обучение*
- *социално осигуряване*
- *здравно осигуряване*
- *социална фактология*

Списание то е включено в
**Националния референтен списък
на съвременните български
научни издания с научно
рецензиране.**

Всички публикации в списанието
са включени и в компютърния
информационен продукт
„ЕПИ Труд и социално осигуряване“.

СПИСАНИЕТО СЕ ИЗДАВА
**ОТ ЮЛИ
1992 година**

Редакционен съвет:

Доц. г-р Андрей АЛЕКСАНДРОВ

Проф. г.ю.н. Васил МРЪЧКОВ

Екатерина АСЕНОВА

Д-р Елка ДИМИТРОВА

Ивайло ИВАНОВ

Д-р Иван КОКАЛОВ

Пламен ДИМИТРОВ

Д-р Томчо ТОМОВ

Редактор: Деница МИЛЕВА
e-mail: red@trudipravo.bg
тел.: 02 987 13 79

Коректор: Екатерина Благоева

Реализация, маркетинг, реклама:
e-mail: realizacia@trudipravo.bg
тел.: 02 981 13 93

Счетоводство:
e-mail: schetovodstvo@trudipravo.bg
тел.: 02 987 69 49

Предпечат: „МТ - студио“
e-mail: mtstudio@mail.orbitel.bg
тел.: 02 40 10 569

ИК „Труд и право“ ООД

София 1000, пл. „Македония“ № 1
тел.: 02 987 51 10, e-mail: office@trudipravo.bg
www.trudipravo.bg; https://e.trudipravo.bg

трудови правоотношения**Мариана Василева**

Дигитална трансформация
на трудовите отношения –
действащи правила и бъдещи промени.....5

Доц. д-р Андрей Александров

За някои нови аспекти в доброволното
решаване на индивидуалните трудови спорове 14

Доц. д-р Щерьо Ножаров

Привидни колизии между трудовите права
на членовете на академичния състав
и правата на хоноруваните преподаватели 30

Д-р Тодор Капитанов*Правен лабиринт*

Трудоустрояване на работниците и служителите 42

Лариса Тодорова*В помощ на практиката*

Въпроси и отговори по прилагане
на трудовото законодателство 45

Вие питате – ние отговаряме

Въпроси от редакционната поща.....56

Отговаря: **Доц. д-р Андрей Александров**

служебни правоотношения**Чавдар Христов**

Възстановяване на длъжност
в държавната администрация,
произтичащо от съдебно решение..... 65

безопасност и здраве при работа

Теодора Дичева

Задължения на работодателя за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа от разстояние.....69

социално осигуряване

Снежана Малакова

Обезщетения при отмяна на актовете, издадени от органите на медицинската експертиза.....74

Социална фактология.....83

„Важно е да знаете!“86

Децата научават това, което са изпитали – Дороти Л. Нолт87

Привидни колизии между трудовите права на членовете на академичния състав и правата на хоноруваните преподаватели

Доц. д-р Щерьо НОЖАРОВ,
редовен преподавател в Университета за
национално и световно стопанство – София,
адвокат в Софийска адвокатска колегия

След 2018 г. в Закона за висшето образование бяха направени значителни промени, които засягат трудовите права на членовете на академичния състав. Например забраната за избиране на ръководна длъжност на лица над 65 години, някои промени в дефинирането на състава на факултетния и катедрения съвет, нови възможности за изпълнение на норматива за учебна заетост, статутът на изследователско висше училище, възможностите за заемане на академичната длъжност „асистент“, основанията за освобождаване на членовете на академичния състав и други.

От една страна, тези промени изискват анализ, за да се установи в пълен обем въздействието им върху трудовите права на членовете на академичния състав на основен трудов договор¹. От друга страна, остават редица въпроси,

¹ Според Андреева (2021), съдържанието на трудовите правоотношения на хабилитираните лица притежава специфика, свързана с характера на обществените отношения в сферата на висшето образование. Тя ги разделя на две групи. Първата група права произтичат от нормите на общото трудово законодателство

които се нуждаят от по-прецизна редакция в относимата нормативна уредба.

Един от тези въпроси е доколко правата на хоноруваните преподаватели по Закона за висшето образование могат да влязат в колизия с трудовите права на членовете на академичния състав на основен трудов договор. Специфика при изясняване на този въпрос представлява принципът на „академична автономия“ – уреден в чл. 53, ал. 4 от Конституцията на Република България, чл. 19-22 от Закона за висшето образование, чл. 1, ал. 2, т. 1 от Закона за развитие на академичния състав на Република България.

Целта на настоящото изследване е да дефинира възможностите за защита на трудовите права на членовете на академичния състав по основен трудов договор, при колизия с правата на хоноруваните преподаватели.

Подходът за постигане на тази цел ще бъде практически ориентиран нормативен анализ. Ще бъде използвана методологията на правния институционализъм, като се търси връзката между правните норми и регулираните от тях обществени процеси.

Основните задачи на изследването са свързани с идентифициране на случаите, при които правата на хоноруваните преподаватели могат да влязат в колизия с трудовите права на членовете на академичния състав по основен трудов договор.

Значението на публикацията в теоретичен аспект е свързано с допълване на знанията за връзката между принципа на „академичната автономия“ и спецификата на трудовите права на членовете на академичния състав на основен трудов договор.

(КТ). Втората група права са специфични трудови права, които произтичат от специализираното законодателство, като: права свързани с управлението на висшето училище (академични изборителни права), права, свързани с научноизследователска дейност, права, касаещи осъществяването на експертна дейност, и права, свързани с научните изследвания и научното израстване. Източник: Андреева, А. (2021). Съдържание на трудовите правоотношения на хабилитираните лица. Юридически сборник, 28 (1), с. 90-103.

Публикацията има значение и в практически аспект. Тя ще подпомогне членовете на академичния състав на висшите училища и научните институти да защитят по-добре своите трудови права, както и на техните процесуални представители, и на съдилищата, с оглед правоприлагането.

1. Участие на хонорувани преподаватели в заседания на катедрения съвет и потенциално засягане на принципа на „академично самоуправление“

Една от основните промени, които бяха направени в цялостната редакция на Закона за висшето образование и Закона за развитие на академичния състав на Република България след 2018 г., бяха кариерното развитие на членовете на академичния състав да не зависи от влиянието на лица, които не са на основен трудов договор във висшето училище².

В същото време в заседанията на катедрения съвет в редица случаи в много от висшите училища участват и хоноруваните преподаватели, както и други лица (студенти, докторанти, преподаватели в удължение по пар. 11 от ПЗР на Закона за висшето образование).

В тези заседания често се вземат множество решения, които засягат кариерното развитие на членовете на академичния състав на основен трудов договор. Например атестиране, вземане на решение, свързано с откриване на конкурс за заемане на академична длъжност, разглеждане на научна или учебна литература която е свързана с откриването на такъв конкурс (хабилитационни монографии, учебници), учебна натовареност и други.

² Съдържанието на понятията „академичен състав“ и „основен трудов договор“ във висшите училища е разгледано от Стайков (2011). Източник: Стайков, И. (2011). Трудовоправни аспекти на Закона за развитието на академичния състав в Република България. Съвременното право – проблеми и тенденции. Сборник с доклади от Националната научно-практическа конференция по случай 20-годишнината – В: Съвременно право, С., 19.10.2010 г. София: Сиби, с. 347-367, ISBN 978-954-730-662-2.

Например, ако се възпрепятства член на академичния състав на основен трудов договор да защити хабилитационна монография пред катедрения съвет, то той не би могъл да иска да му се открие конкурс за заемане на следваща академична длъжност. По този начин неговото кариерно развитие ще бъде спряно.

И възникват въпросите: допустимо ли е в заседанията на катедрения съвет да участват хонорувани преподаватели, в кои случаи те имат право на изказвания, съвещателен глас, предложения за решения.

Изказванията на хоноруваните преподаватели (когато те са хабилитирани) могат да повлияят на мнението на нехабилитираните членове на академичния състав на постоянен трудов договор. Когато те засягат въпроси, свързани с кариерното развитие на някои от членовете на академичния състав на постоянен трудов договор, това би било не само недопустимо, но и незаконосъобразно.

В чл. 26д, ал. 2 от Закона за висшето образование е установено, че: *„Катедреният съвет се състои от членовете на академичния състав в катедрата, които са на основен трудов договор“*. Следва да се има предвид, че според пар. 1, т. 6 от ДР на Закона за развитие на академичния състав на Република България, катедрата е „първично звено“ по смисъла на закона, свързано с всички процедури по вземане на решения за конкурси за заемане на академични длъжности.

Според съдебната практика не се допуска формирането на разширен катедрен съвет. В Решение № 575 от 09.12.2010 г. по гр. д. № 244/2010 г., ГК, III г. о. на ВКС, е постановено следното:

„Няма нормативна опора формирането на разширен катедрен съвет. Регламентацията на катедрения съвет като орган на катедрата във филиал на университета се съдържа в ЗВО. Съгласно чл. 26д, ал. 2 ЗВО катедреният съвет се състои от членовете на академичния състав в катедрата, които са на основен трудов договор. Съгласно § 4д по смисъла на същия закон „основен трудов договор“ е трудовият договор, сключен на основание чл. 67, ал. 1, т. 1 КТ, т. е. за неопределено време. Не се включват в състава на катедрения съвет тези членове на академичния състав в катедрата, които са със

срочен трудов договор по § 11 от ПЗР на ЗВО. В ЗНСНЗ (отм.) и в ППЗНСНЗ (отм.) не се съдържа друга регламентация за състава на катедрения съвет в случаите, когато последният действа като научен съвет. Работодателят не може да задължава да участват в катедрения съвет лица извън законово определения състав на този орган. Той може да допусне такива лица в заседанията на катедрения съвет, когато го прецени за целесъобразно и те са изявили желание за това.“

Върховният касационен съд в своята указателна съдебна практика по чл. 26д, ал. 2 от Закона за висшето образование изрично казва, че „няма нормативна опора формирането на разширен катедрен съвет“, което автоматично изключва хоноруваните преподаватели от участие в него. В цитираното съдебно решение се подчертава, че съгласно § 4д от Закона за висшето образование „основен трудов договор“ е трудовият договор, сключен на основание чл. 67, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда, т. е. за неопределено време. Като не се включват в състава на катедрения съвет и тези членове на академичния състав в катедрата, които са със срочен трудов договор.

Само „работодателят“ във висшето училище може да допусне участието на лица извън законово определения състав на катедрения съвет в негови заседания мотивирано. Работодател във висшето училище е единствено ректорът и той се произнася с писмена заповед изрично. Според цитираното съдебно решение на катедрения съвет не е дадено такова право, нито на никое друго длъжностно лице от висшето училище.

Дори и по-новата съдебна практика потвърждава цитираното по-горе решение на Върховния касационен съд. Според Решение № 531 от 29.05.2020 г. по в. гр. д. № 673 от 2020 г. на Окръжен съд – Пловдив:

„Хоноруваните преподаватели, които не са на основен трудов договор в това висше училище, макар и формално да са част от академичния състав на същото, нямат никакви права, свързани с управлението и вземането на решения в рамките на същото. Тоест те са изключени от академичното самоуправление на висшите училища в България, което пък е основен принцип за тяхното функциониране и правен статут, видно от чл. 21 ЗВО. По отношение на преподавателите

лите по чл. 52 ЗВО важи забраната на чл. 55, ал. 1 т. 1 ЗВО да бъдат избирани в ръководните органи на висшето училище. Това е ясно определено в закона. Видно от чл. 24, ал. 1 ЗВО, органи за управление на висшето училище са общото събрание, академичният съвет и ректорът. Хоноруваните преподаватели на допълнителен трудов договор обаче нямат право да са членове на общото събрание на висшето училище, видно от чл. 27, ал. 1 ЗВО. От там те нямат право да бъдат избрани за част от академичния съвет (чл. 29, т. 5 ЗВО). Те нямат право да се избират за ректор, декан или директор на филиал, департамент или колеж на това висше училище съгласно чл. 31, ал. 1 ЗВО. Освен това тези преподаватели нямат право да участват във факултетния съвет, в катедрения съвет и да са ръководители на катедрата (чл. 26, ал. 7 и 2 и чл. 26д, ал. 2 ЗВО).“

Според цитираното съдебно решение, хоноруваните преподаватели нямат никакви права, свързани с управлението и вземането на решения във висшите училища. Тези преподаватели нямат право да участват във факултетния съвет, в катедрения съвет и да са ръководители на катедрата (чл. 26, ал. 7 и 2 и чл. 26д, ал. 2 от Закона за висшето образование).

Най-важното значение на цитираното съдебно решение е, че според него хоноруваните преподаватели „...са изключени от академичното самоуправление на висшите училища в България, което пък е основен принцип за тяхното функциониране и правен статут, видно от чл. 21 от Закона за висшето образование“.

Тоест, участието на хоноруваните преподаватели в заседания на катедрени съвети би застрашило един от основните елементи на конституционния принцип на „академична автономия“ каквото е „академичното самоуправление“ по смисъла на чл. 21, във връзка с чл. 19, ал. 3 от Закона за висшето образование и чл. 53, ал. 4 от Конституцията на Република България.

Няма въпрос от компетентността на катедрения съвет, който да не е свързан с принципа на „академичното самоуправление“. Всички въпроси, които катедрата разглежда, свързани с учебна натовареност, научна дейност, учебна и научна литература и други, са свързани с принципа на „академичното самоуправление“.

Дори и вътрешните правилници на висшите училища да постановяват друго, то те в този случай нарушават закона според Върховния касационен съд, формирайки по недопустим начин разширен състав на катедрения съвет. Което означава, че трудовете права на членовете на академичния състав на постоянен трудов договор (на справедливо атестиране, на справедлива възможност за кариерно развитие, на осигуряване на минималната учебна натовареност) имат примат.

2. Други потенциални случаи на привидна колизия между правата на хоноруваните преподаватели и трудовете права на членовете на академичния състав на постоянен трудов договор

Първият подобен случай е свързан с учебната натовареност, като включва възлагането на преподаването на учебни дисциплини, възлагането на разработването на нови учебни програми, разработването и публикуването на учебна литература.

Според чл. 58, ал. 1, т. 3 от Закона за висшето образование, членовете на академичния състав се освобождават от длъжност със заповед на ректора, *„когато не може да им се осигури изпълнението на преподавателска дейност“*.

В същото време има редица случаи, когато катедрата възлага воденето на определена дисциплина на хоноруван преподавател. В същото време има преподавател на основен трудов договор от състава на катедрата, който е хабилитиран в област, която обхваща разглежданата дисциплина. Като съществуват и крайни отклонения, при които на хоноруван преподавател с дисертация и хабилитация по ПН 3.7. „Администрация и управление“ се възлага да води икономическа дисциплина (например макроикономика), която е част от учебните планове на ПН 3.8. „Икономика“.

Тук следва да се има предвид, че при акредитация Национална агенция за оценяване и акредитация (НАОА) извършва оценка на „преподаватели от професионалното направление (ПН)“ – брой, състав, относителен дял и т. н. Един от показателите от критериалната система е „Профилиращите дисциплини

се водят от преподаватели на първи основен трудов договор, със съответстваща на дисциплините квалификация и представителна изследователска активност“. Друг явно формулиран измерител е „Относителен дял на преподавателите с доказана научна компетентност по преподаваните дисциплини“. Практика при акредитацията е експертните групи на НАОА да търсят съответствие между хабилитация в професионално направление и осигуряване на обучението по професионалното направление.

Наличието на научни публикации на преподавател, който е с дисертация и хабилитация по ПН 3.7. „Администрация и управление“, които биха могли да се приемат в приложното поле на ПН 3.8. „Икономика“, не означава, че същият има компетентност по него. По тази логика преподавател с дисертация и хабилитация по ПН 3.7. „Администрация и управление“ може да напише публикация в нискоиндексирано научно списание (където публикуват всичко подадено) за медицинските отпадъци или дори за мозъчните операции. Това означава ли, че той трябва да може да преподава дисциплини като мозъчна хирургия на студенти от ПН 7.1. „Медицина“.

Следва да се има предвид, че дългото водене на една и съща специализирана дисциплина от хоноруван преподавател (например за повече от три учебни години) показва трайната липса на капацитет на съответната катедра и би следвало да е основание за отнемане на акредитацията.

Поддържането на хонорувани преподаватели, които водят само по 20-30 учебни часа годишно, може да се квалифицира като случай, който има за цел да ги направи „членове на катедрения съвет със съвещателен глас“, за да подкрепят с изказванията си онзи член на катедреното ръководство, който ги е предложил за назначаване.

Предвид гореизложеното, възлагането на дисциплина на хоноруван преподавател, при условие че в съответната катедра има член на академичния състав на основен трудов договор, който е компетентен да води тази дисциплина и има недостиг на часове, може да се квалифицира като нарушение на неговите трудови права. Тъй като това засяга чл. 58, ал. 1, т. 3 от Закона за висшето образование, доколкото може да се открие умисъл и

дискриминационен признак, би могло да се разсъждава дори и за наличието на деяние по чл. 172 от Наказателния кодекс.

Вторият подобен случай е свързан с възлагането на ръководството на докторанти на хонорувани преподаватели, гост-преподаватели или преподаватели в удължение по § 11 от ПЗР на Закона за висшето образование.

Според чл. 57, ал. 2, т. 4 от Закона за висшето образование, висшите училища оценяват приноса на всеки член на академичния състав и атестират веднъж на 5 години хабилизирани преподаватели на основен трудов договор по отношение на ръководство на докторанти.

Законът за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) в чл. 27, ал. 4, т. 1, б. „в“ и чл. 29б, ал. 3, б. „в“ също изисква за реализирането на кариерно развитие на членовете на академичния състав на основен трудов договор ръководството на докторанти.

Предвид това възлагането на ръководството на докторанти на хонорувани преподаватели, гост-преподаватели или преподаватели в удължение по § 11 от ПЗР на Закона за висшето образование, докато в съответната катедра има преподаватели на основен трудов договор без докторанти или само с един докторант, се явява нарушение на трудовото законодателство. Чрез него се препятства успешното атестиране на преподавател на основен трудов договор, което може да доведе до уволнение при условията на чл. 57, ал. 2, т. 4, във връзка с чл. 58, ал. 1, т. 6 от Закона за висшето образование. Също така това може да е причина за спирането на кариерното развитие на член на академичния състав на основен трудов договор по чл. 27, ал. 4, т. 1, б. „в“ и чл. 29б, ал. 3, б. „в“ ЗРАСРБ.

Аналогичен случай е, когато за рецензенти по реабилитационна монография, учебник или на вътрешна защита на докторант на член на академичния състав на основен трудов договор се назначават хонорувани преподаватели, които не са вписани в списъка по чл. 4, ал. 4 ЗРАСРБ. Тоест, те не са вписани в списъка на НАЦИД за хабилизирани лица с наукометрични показатели. Липсата на такова вписване прави невъзможно участието на такъв хоноруван преподавател в научно жури по ЗРАСРБ. В същото

време обаче много често такива хонорувани преподаватели биват назначавани за рецензенти на посочените вътрешни защиты, които се провеждат пред състава на катедрата.

Тук възникват следните въпроси. Според закона тези лица нямат компетентност да са членове на научно жури. Как така тогава имат компетентност в процедурата, предлагаща научно жури. В много случаи точно техният глас натежава на вътрешна защита хабилитационната монография, учебник или докторант да не стигнат до жури. Това безспорно отново влияе на успешното атестиране на преподавател на основен трудов договор, което може да доведе до уволнение при условията на чл. 57, ал. 2, т. 4 във връзка с чл. 58, ал. 1, т. 6 от Закона за висшето образование. Също така, това може да е причина за спирането на кариерното развитие на член на академичния състав на основен трудов договор по чл. 27, ал. 4, т. 1, б. „в“ и чл. 29б, ал. 3, б. „в“ ЗРАСРБ.

Предвид гореизложеното, участието на хонорувани преподаватели като рецензенти по хабилитационна монография, учебник или на вътрешна защита на докторант на член на академичния състав на основен трудов договор, които не са вписани в списъка по чл. 4, ал. 4 ЗРАСРБ, наруша трудовите права на членовете на академичния състав, тъй като влияе на тяхното успешно атестиране или кариерно израстване.

Висшите училища съществуват заради членовете на академичния им състав, назначени на основен трудов договор (чл. 17, ал. 2, т. 2, както и чл. 26, ал. 1, 3 и 7, чл. 26д, ал. 1 и 2, чл. 27, ал. 1, чл. 30, ал. 2, чл. 77, ал. 13 от Закона за висшето образование). Предвид това, е немислимо да се дава приоритет на правата на хоноруваните преподаватели за сметка на трудовите права на членовете на академичния състав на основен трудов договор. Такъв тип колизия би поставила под риск съществуването на висшето училище и в този смисъл тя е недопустима и води до недействителност на административните, гражданскоправните или трудовоправните актове, чрез които се е стигнало до нея.

Този тип колизия не би могъл да бъде заздравен и от принципа на „академичната автономия“ – уреден в чл. 53, ал. 4 от

Конституцията на Република България, чл. 19-22 от Закона за висшето образование и чл. 1, ал. 2, т. 1 от Закона за развитие на академичния състав на Република България.

Но Решение № 11 от 2010 г. по к. д. № 13/2010 г. на Конституционния съд на Република България (обн. ДВ, бр. 81 от 2010 г.) поставя необходимост от определяне на границите на принципа на „академична автономия“, защото според съда този принцип не може да създава „бяло поле“ в правото или да има примат над други висши конституционни принципи като тези, съдържащи трудовите права на гражданите. Трудовите права на гражданите според чл. 16 от Конституцията на Република България са сред основните конституционни права и те се гарантират и защитават от закона. Докато в същото време принципът на „академичната автономия“ е само принцип, чрез който се реализира правото на образование (като още повече, висшето образование не е задължително нито в България, нито в ЕС). В този контекст Конституционният съд на република България правилно е постановил, че принципът на „академична автономия“ не може да създава „бяло поле“ в правото или да има примат над други висши конституционни принципи като тези, съдържащи трудовите права на гражданите.

Това означава, че дори и с вътрешните правилници на висшите училища не могат да бъдат накърнявани трудовите права на членовете на академичния състав на постоянен трудов договор за сметка на правата на хоноруваните преподаватели. В цитираното вече Решение № 11 от 2010 г. по к. д. № 13/2010 г. на Конституционния съд на Република България (обн. ДВ, бр. 81 от 2010 г.) е постановено, че: *„От друга страна, недопустимо е да се обвързва предоставянето на уредбата относно условията за придобиване на права, особено тези, които трябва да имат стабилна уредба и действие на цялата територия на държавата, на правилниците на висшите училища, с правото на академична автономия, което чл. 53, ал. 4 от Конституцията им предоставя. Доколкото става дума за правни последици, които важат за всички висши училища и научни организации, очевидно е,*

че вътрешните правилници не могат да създават такава правна уредба.

При анализ на съдебната практика се установява, че с всяка изминала година нарастват делата, свързани с оплаквания за нарушени трудови права на членовете на академичния състав³. В тях все по-често се включват и оплаквания с дискриминационен елемент (т. нар. „академичен феодализъм“), което поражда необходимост от пълното и пространно изясняване на причините за това. Настоящата публикация цели да подпомогне този процес и да даде възможност за по-висока защита на трудовите права на членовете на академичния състав на постоянен трудов договор.

³ Особеностите на трудовите правоотношения при заемане на академични длъжности са разгледани и от проф. Мингов (2013). В публикацията се анализира необходимостта от сериозна промяна за постигане на съгласуваност между отделните нормативни актове. Целта е да се избегне ненужното дублиране, необоснована пъстрота на употребяваните понятия и разнопосочни правни разрешения, които водят до сериозни нарушения при възникване на разглеждания вид трудови правоотношения. Източник: Мингов, Ем. (2013). Особенности на трудовите правоотношения при заемане на академични длъжности. сп. Норма, бр. 1, с. 5-26.